

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΠ5.14	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο - 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της παιδείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παράδοση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	<i>Επιστημονικής περιοχής Ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <p>Γνώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοούν κεντρικές έννοιες της Φιλοσοφίας της Παιδείας και να διακρίνουν ανάμεσα σε συγγενείς όρους χρήσης (παιδεία, αγωγή, μόρφωση, γνώση, αρετή, μάθηση)

- Αναγνωρίζουν διαφορετικές φιλοσοφικές παραδόσεις στη σκέψη περί παιδείας
- Έχουν μια γενική εποπτεία των σύγχρονων προβληματισμών στο πεδίο της Φιλοσοφίας της παιδείας.
- Γνωρίζουν τις κύριες φιλοσοφικές προσεγγίσεις για τη σχέση εκπαίδευσης και ηθικής, καθώς και για τη σχέση εκπαίδευσης και πολιτικής.

Δεξιότητες

- Αναλύουν και να ερμηνεύουν κείμενα φιλοσοφίας της παιδείας με κριτική σκέψη και συνέπεια.
- Συγκρίνουν και να αξιολογούν διαφορετικές φιλοσοφικές θέσεις περί παιδείας.
- Διατυπώνουν επιχειρήματα σχετικά με την παιδεία, τόσο προφορικά όσο και γραπτά.

Ικανότητες

- Αναπτύσσουν αυτόνομη και κριτική φιλοσοφική σκέψη.
- Εφαρμόζουν θεωρητικές έννοιες σε σύγχρονα ζητήματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση.
- Συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά σε ακαδημαϊκό διάλογο, επιδεικνύοντας σεβασμό στη διαφορετικότητα των απόψεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα Φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη Φιλοσοφία της παιδείας ως αυτοτελές φιλοσοφικό πεδίο, που διερευνά συστηματικά θεμελιώδη φιλοσοφικά ερωτήματα σχετικά με την έννοια, τον σκοπό, τις προϋποθέσεις και το περιεχόμενο της παιδείας. Το μάθημα επικεντρώνεται στην εννοιολογική ανάλυση βασικών όρων όπως «παιδεία», «μάθηση», «διδασκαλία», «εκπαίδευση» και «παιδί», αναδεικνύοντας τις γνωσιολογικές, ηθικές και πολιτικές

τους διαστάσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη φιλοσοφική διερεύνηση του σκοπού της παιδείας, τη σχέση μάθησης και διδασκαλίας καθώς και στη φύση της μαθησιακής διαδικασίας. Παράλληλα, στο μάθημα εξετάζονται κρίσιμες ηθικές και πολιτικές διαστάσεις της εκπαίδευσης, με ερωτήματα όπως ποιος αποφασίζει για το περιεχόμενο της παιδείας και με ποια κριτήρια. Η ανάλυση βασίζεται σε κλασικά και σύγχρονα φιλοσοφικά κείμενα, αλλά και σε μελέτη περιπτώσεων που εγείρουν ερωτήματα για τους σκοπούς, τις αξίες και τα κριτήρια της εκπαίδευσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με Πρόσωπο</p>
<p>ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ</p>	<p>Δια ζώσης συναντήσεις, ανακοινώσεις μέσω eClass, τακτική ηλεκτρονική επικοινωνία.</p>
<p>ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i></p>	<p>Συζητήσεις στην τάξη, ομαδικές εργασίες, συνεργατικές δραστηριότητες, χρήση Τ.Π.Ε.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.</p>
<p>ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ</p>	<p>Γνώση πλατφορμών διδασκαλίας.</p>
<p>ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ</p>	<p>Τήρηση των κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας· οι εργασίες ελέγχονται με εγκεκριμένα εργαλεία λογοκλοπής (turnitin).</p>
<p>ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ <i>(1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά</i></p>	<p>Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία</p>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	83
	Γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Γραπτή τελική εξέταση	

6. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα με κωδικό στον Εύδοξο:

- Καρακατσάνης Π. (2015). *Φιλοσοφία της παιδείας*. Αθήνα: ΔΑΡΔΑΝΟΣ
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 41959710
- Marples, R. (2003) *Οι σκοποί της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο (Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 24228)

- Aubrey K., Riley A., Μητροπούλου Β., Τουρτούρας Χ. (επιμ.) (2024) *Κατανοώντας και Αξιοποιώντας Παιδαγωγικές Θεωρίες*. Θεσσαλονίκη: Τζιόλα (Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 122088002)

Λοιπή βιβλιογραφία:

- Dewey, J. (2016). *Δημοκρατία και εκπαίδευση* (Μτφρ. Φ. Τερζάκης). Αθήνα: Ηριδανός.
- Freire, P. (1977). *Η αγωγή του καταπιεζόμενου* (Μτφρ. Γ. Κρητικός) Αθήνα: Ράππα.
- Illich, I. (1976). *Κοινωνία χωρίς σχολεία* (Μτφρ. Β. Αντωνόπουλος - Δ. Ποταμιάνος). Αθήνα: Βέργος.
- Καραφύλλης, Γ. (1995). *Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα στη Φιλοσοφία της παιδείας*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Lind, G. (2018). *Ηθικη αγωγή στο επίκεντρο* (Μτφρ. & επιμ. Κ. Μουρατίδου). Αθήνα: Gutenberg.
- Lipman M. (2004). *Η σκέψη στην εκπαίδευση* (Μτφρ. Σαλαμάς, Γ.). Αθήνα: Πατάκη.
- Nussbaum, M.C. (2013). *Όχι για το κέρδος: οι ανθρωπιστικές σπουδές προάγουν τη δημοκρατία* (Πρόλογος & επιμ. Χρήστος Ν. Τσιρώνης, μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.
- Rousseau, J.J. (2001). *Αμιλίος ή Περί αγωγής* (Μτφρ. Π. Γκέκα, επιμ. Γ. Σπανός). Αθήνα: Πλέθρον, τ.2.
- Peters, R.S. (1966). *Ethics and Education*. London: George Allen & Unwin Ltd.
- Πλάτων (2002). *Πολιτεία* (Μτφρ. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος). Αθήνα: Πόλις
- Popper, K. (2003). *Η ανοιχτή κοινωνία και οι εχθροί της* (Μτφρ. Ε. Παπαδάκη). Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τζαβάρας, Γ. (2000). *Προβλήματα Φιλοσοφίας της παιδείας*. Ρέθυμνο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Philosophy of Education* <https://academic.oup.com/jope>
- *Journal of Philosophy in Schools* <https://jps.bham.ac.uk>